

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidie Trajectklas Maaswaal College (voorheen: Tijdelijke Opvang Leerlingen)

Collegedatum: 26 mei 2026

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Aan het Maaswaal College een meerjarige budgetsubsidie ter hoogte van € 10.000 per schooljaar te verlenen voor de schooljaren 2025-2026, 2026-2027 en 2027-2028 voor de Trajectklas, voorheen bekend onder naam Tijdelijke Opvang Leerlingen (TOL), en deze ten laste brengen van de begrotingspost Passend Onderwijs in overeenstemming met de bestaande subsidierelatie.
2. De subsidie, voor zover deze betrekking heeft op toekomstige begrotingsjaren, te verlenen onder het begrotingsvoorbehoud van artikel 4:34 van de Algemene wet bestuursrecht, inhoudende dat voldoende middelen door de gemeenteraad op de begroting beschikbaar worden gesteld.
3. De aanvraag, ondanks overschrijding van de regulier aanvraagtermijn, inhoudelijk te behandelen met toepassing van artikel 15, lid 1 van de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018 (hierna: ASV).
4. Het verzoek van het Maaswaal College om het subsidiebedrag te verhogen naar € 15.000 te weigeren op basis van artikel 9, lid 3 onder d van de ASV.

Aanleiding

Sinds 2018 ondersteunt gemeente Wijchen de Trajectklas, voorheen bekend onder de naam Tijdelijke Opvang Leerlingen (TOL) op het Maaswaal College. De Trajectklas is een interne reboundvoorziening voor leerlingen die vastlopen in het reguliere onderwijsproces. Deze leerlingen komen in het regulieren onderwijsproces niet tot leren. Deze voorziening heeft als doel om leerlingen binnen de reguliere onderwijssetting te houden en te voorkomen dat zij doorstromen naar het speciaal onderwijs of vroegtijdig uit te vallen, waarbij ze de school verlaten zonder diploma. De leerlingen wordt een alternatief traject aangeboden waarbij maatwerk wordt geboden wat passend is bij de mogelijkheden en behoeften van leerlingen die vastlopen in de reguliere onderwijssetting. Dit traject wordt geboden binnen een veilige en kleine setting.

Het Maaswaal College diende een nieuwe subsidieaanvraag in voor voortzetting van de voorziening. De school vraagt ook om een verhoging van het subsidiebedrag. De Gemeenteraad is het bevoegd bestuursorgaan om te besluiten over het verlenen van alle budgetsubsidies, zoals vastgelegd in de Algemene subsidieverordening Wijchen 2018.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
03-09-2018	Subsidie Tijdelijke Opvang Leerlingen (TOL) Maaswaal College 2018-2019 (Z/18/020176)
19-12-2019	Subsidie Tijdelijke Opvang Leerlingen (TOL) Maaswaal College 2019-2022 (Z/19/037182)
20-10-2022	Subsidie Tijdelijke Opvang Leerlingen (TOL) Maaswaal College 2022-2025 (Z/22/082800)

Gewenst resultaat

Voorkomen dat leerlingen met een tijdelijke ondersteuningsbehoefte voortijdig het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie door de continuïteit van de onderwijsdeelname voor deze leerlingen waarborgen. Een tijdelijke ondersteuningsbehoefte betekent dat een leerling kortdurend geen onderwijs in de eigen klas kan volgen, waardoor onderwijs met begeleiding van de Trajectklas wordt ingezet.

Voorkomen dat deze leerlingen doorstromen naar speciaal voortgezet onderwijs door deze interne reboundvoorziening te bieden met doel terugkeer naar een reguliere onderwijssetting.

Argumenten

1.1 De aanvraag voldoet aan de voorwaarden voor een budgetsubsidie zoals vastgelegd in artikel 5 van de Subsidieregeling Wijchen 2021

Het aangevraagde bedrag is hoger dan het minimumbedrag van € 5.000 (artikel 5, lid 1). De Raad maakt met de subsidieverlening meerjarige afspraken met de aanvrager over de uit te voeren activiteiten (artikel 5, lid 2 onder b). Voor de Trajectklas heeft de aanvrager een of meer beroepskrachten in loondienst (artikel 5, lid 2 onder c).

1.2 De Gemeenteraad is bevoegd bestuursorgaan voor het verlenen van alle budgetsubsidies.

Artikel 12 lid 4 van de Algemene Subsidieverordening Wijchen 2018 stelt dat de Raad alle budgetsubsidies verleent. Het College kan dus voorstellen doen voor subsidieverleningen, maar daarover zelf niet besluiten. Het doen van voorstellen aan de Gemeenteraad is een niet gemandateerde bevoegdheid van het College, zoals vastgelegd in het Mandaatbesluit Wijchen 2024.

1.3 De voorziening draagt bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en beperkt de uitstroom naar het speciaal onderwijs.

De Trajectklas is een interne reboundvoorziening voor leerlingen die vastlopen in het reguliere onderwijsproces en niet tot leren komen. De leerlingen worden tijdelijk ondersteunend en zodanig begeleid dat ze kunnen terugkeren naar een reguliere onderwijssetting. In de aanvraag geeft het Maaswaal College aan dat in de vorige subsidieperiode 52 leerlingen tijdelijk zijn begeleid, waarvan 38 leerlingen zijn teruggekeerd naar het regulier onderwijs (73%) en het merendeel 34 leerlingen binnen het Maaswaal College zelf. Vier van de 52 leerlingen vervolgde hun onderwijsroute in het MBO (7,7%). Een op de vijf leerlingen (10) stroomde uiteindelijk door naar het speciaal voortgezet onderwijs. Geen van de leerlingen heeft voortijdig het onderwijs verlaten.

1.4 Een meerjarige subsidieverlening zorgt voor zekerheid en minder administratieve lasten.

Met deze subsidieverlening is sprake van een continuering van de huidige subsidierelatie. Door opnieuw meerjarig een budgetsubsidie te verlenen krijgt het Maaswaal College financiële zekerheid en zekerheid voor personeel. Dat betekent dat school de voorziening de komende jaren kan voortzetten en verlaagt het risico op verloop van deskundig personeel. Het meerjarige karakter verlaagt de administratieve lasten voor zowel het Maaswaal College en de gemeente. Er hoeft niet jaarlijks een nieuwe subsidieaanvraag te worden gedaan.

2.1 Begrotingsvoorbehoud

Het begrotingsvoorbehoud is nodig vanwege het meerjarige karakter van de subsidieverlening. Voorgesteld wordt om de subsidie voor meerdere schooljaren te verlenen. Voor zover de subsidie betrekking heeft op toekomstige begrotingsjaren, wordt voorgesteld deze te verlenen onder het begrotingsvoorbehoud van artikel 4:34 Awb. Dit betekent dat de aanspraak op subsidie voor die jaren afhankelijk is van het beschikbaar stellen van voldoende middelen door de gemeenteraad in de gemeentebegroting.

Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente zich voor toekomstige jaren onvoorwaardelijk financieel bindt, terwijl de Raad jaarlijks de begroting vaststelt. Het begrotingsvoorbehoud wordt daarom ook expliciet opgenomen in het raadsbesluit en de verleningsbeschikking.

3.1 Ondanks de overschrijding van aanvraagtermijn, inhoudelijk in behandeling nemen. Ondanks de overschrijding van de reguliere aanvraagtermijn, wordt voorgesteld om de aanvraag inhoudelijk te behandelen. Op grond van artikel 15 van de ASV wordt daarom afgeweken van de termijn en wordt de aanvraag alsnog in behandeling genomen. De strikte toepassing van de termijn zou lijden tot een onevenredig nadeel in verhouding tot het doel van de subsidieregeling. Bovendien is de weigeringsgrond in de ASV artikel 9, lid 3 een 'kan'-bepaling. Hierdoor kan de subsidieaanvraag worden geweigerd, maar dit is geen verplichting. De subsidie mag hierdoor verleend worden, ondanks dat deze niet tijdig is ingediend.

4.1 Een gemeentelijke subsidie of het verhogen daarvan dient niet als compensatie voor het wegvallen van tijdelijke rijkssubsidies.

Het Maaswaal College noemt het vervallen van de gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) dat zij van de Rijksoverheid kregen als onderdeel van hun motivatie voor de verhoging. Vooraf was al bekend dat dit tijdelijke middelen waren. De gemeente is geen "vangnet" voor het wegvallen van rijksmiddelen. Als de gemeente rijksmiddelen gaat compenseren zodra het stopt, ontstaat een indruk dat gemeente mogelijk vaker tekorten gaat opvangen. We moeten deze precedentwerking voorkomen.

4.2 De salarisontwikkeling in het onderwijs wordt verrekend via de Rijksbekostiging en daarmee zijn andere financiële middelen om stijgende loonkosten te dekken.

De school noemt stijgende loonlasten als reden voor verhoging. Salarisontwikkeling in het onderwijs wordt volledig gedekt in de lumpsum via Rijksbekostiging. Eventuele arbeidsmarktknelpunten zijn geen gemeentelijke taak. Het risico bestaat dat de gemeente geconfronteerd wordt met een sluipende subsidieladder, waarbij elke cao-ronde leidt tot nieuwe verhogingsverzoeken.

4.3 De Trajectklas als interne reboundvoorziening is geen alternatief leertraject zoals benoemd in de Regionale Ontwikkelagenda Inclusief Onderwijs.

Het Maaswaal College verwijst in de aanvraag naar de Regionale Ontwikkelagenda Inclusief Onderwijs 2025-2028. De aanvrager stelt de Trajectklas gezien kan worden als

een alternatief leertraject. De term *alternatieve leertrajecten* komt in de ontwikkelagenda terug binnen het thema 3.2 Thuiszitters. Genoemde voorbeelden zijn deeltijdonderwijs, praktijkgerichte programma's en online lesmogelijkheden. Dit zijn voorzieningen die gericht zijn op thuiszitters met als doel deze weer (gedeeltelijk) te laten deelnemen aan het onderwijsproces. Leerlingen in de Trajectklas volgen daarentegen wél onderwijs, maar in een kleinschalige, interne setting. Zij vallen daarom niet onder de groep thuiszitters. De Trajectklas is binnen de school een passende en waardevolle onderwijsvorm binnen de school. Hoewel deze aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van leerlingen, is het geen alternatief traject zoals bedoeld in de ontwikkelagenda. Uit de evaluatie blijkt dat de voorziening bijdraagt aan voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de uitstroom naar speciaal onderwijs beperkt (zie argument 1.3).

4.4 De nieuwe functionaliteiten dienen onderwijsdoelen en hebben geen aanwijsbare gemeentelijke meerwaarde

Het Maaswaal College voert een aantal zelfbenoemde verbeteringen door en voegt nieuwe functionaliteiten toe. Het zijn waarschijnlijk zinvolle onderwijsinhoudelijke toevoegingen, maar extra kosten die voortkomen uit onderwijskundige keuzes zijn geen grondslag voor een gemeentelijke verhoging. Subsidieverhoging vereist dat er sprake is van een nieuwe, aanwijsbare gemeentelijke meerwaarde. Extra functionaliteiten dienen onderwijsdoelen, geen gemeentelijke doelen. De resultaten over de voorbije drie schooljaren laten zien dat de aanpak zonder de nieuwe functionaliteiten ook al succesvol was. Geen deelnemende leerling heeft voortijdig het onderwijs verlaten (zie ook argument 1.3).

4.5 Toename van "complexere ondersteuningsvragen" is een onbewezen claim

De aanvrager geeft aan dat zij ervaren dat ondersteuningsvragen complexer worden. Dat is een te subjectieve waarneming. Wat er complexer is, hoe dat wordt gemeten, en waarom dit meer inzet vereist wordt verder niet onderbouwd.

4.6 Gedeeltelijke weigering

De aanvraag wordt gedeeltelijk geweigerd voor zover het Maaswaal College verzoekt om verhoging van € 10.000 naar € 15.000 per schooljaar. De raad kan subsidie weigeren als de activiteiten niet behoren tot de gemeentelijke (mede-)verantwoordelijkheid. De gevraagde verhoging is onvoldoende onderbouwd vanuit de gemeentelijke rol. De gemeente heeft een rol bij leerplicht en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Vanuit dat perspectief is een beperkte bijdrage gerechtvaardigd.

De redenen die voor de verhoging zijn aangevoerd, waaronder het wegvallen van tijdelijke rijksmiddelen, salarisontwikkeling, passend onderwijs en uitbreiding van onderwijsinhoudelijke functionaliteiten, liggen echter primair binnen de verantwoordelijkheid van de school en het samenwerkingsverband passend onderwijs. Daarom wordt de subsidie voor het meerdere geweigerd op grond van artikel 9, lid 3, onder d van de ASV.

Tegenargumenten en risico's

1.1. Passend Onderwijs is geen taak van de gemeente

Een interne reboundvoorziening zoals de Trajectklas op het Maaswaal College is een vorm van passend onderwijs, zoals bedoeld in de Wet op het Passend Onderwijs. De ondersteuning aan leerlingen met een (tijdelijke) ondersteuningsbehoefte is primair een verantwoordelijkheid van de school en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. De gemeente heeft wel een wettelijke rol met betrekking tot leerplicht en vroegtijdig schoolverlaten. Door de Trajectklas vanuit dat perspectief te benaderen is een gemeentelijke bijdrage te rechtvaardigen als cofinanciering.

1.2 Andere gemeenten in de regio subsidiëren een interne reboundvoorziening niet

Alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio hebben inmiddels een interne of gezamenlijke reboundvoorziening sinds de opheffing van het Flex College. In andere regiogemeenten worden deze voorzieningen volledig bekostigd vanuit de schoolbegrotingen. Wijchen vormt daarop een bewuste uitzondering. We vinden het belangrijk om een passende voorziening binnen de eigen gemeenschap beschikbaar te hebben. De Trajectklas houdt de jongeren dichtbij, in hun eigen vertrouwde omgeving, met korte lijnen tussen school, leerling en ouders. De keuze om deze voorziening te ondersteunen is daarmee een lokale beleidsafweging die aansluit bij de specifieke Wijchense situatie. De subsidie is een investering in kansengelijkheid.

Financiële gevolgen

De structurele kosten ter hoogte van € 10.000 kunnen worden betaald uit de begrotingspost 626014 Passend Onderwijs. De meerjarenbegroting 2025-2028 voorziet reeds in structurele middelen ter hoogte van het genoemde bedrag, omdat het een continuering betreft van een bestaande subsidierelatie en het bedrag ongewijzigd is ten opzichte van de eerdere subsidieperiode.

De subsidieverlening vindt plaats met in achtneming van artikel 4:34 van de Algemene wet bestuursrecht. De subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat de Gemeenteraad jaarlijks in de gemeentebegroting voldoende gelden ter beschikking stelt.

Communicatie

Niet van toepassing.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen

We sturen een verleningsbeschikking (bijlage 2) aan het Maaswaal College na besluitvorming in de Gemeenteraad en verwerken de jaarlijkse betaling in de financiële administratie. Jaarlijks dient de het Maaswaal College een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in, zodat het college de subsidie kan vaststellen.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies